

Смернице за успостављање докторских школа

1. Оснивање докторске школе

Оснивањем докторске школе унапређује се истраживачко окружење, ствара шири основ за развој каријере студената докторских студија у академском и неакадемском сектору и побољшава менторски систем.

Упутства за примену:

1.1. Докторска школа је организациона јединица коју формирају надлежна тела високошколских установа на основу заједничког образложеног предлога носилаца студијских програма докторских студија који обједињују у докторску школу део својих активности.

1.2. Докторске школе се формирају:

- обједињавањем акредитованих студијских програма докторских студија или акредитацијом заједничких студијских програма докторских студија, ако се тиме подстичу интер-, мулти- и трансдисциплинарна истраживања или се унапређује истраживачки капацитет у научноистраживачким областима студијских програма, или
- обједињавањем корпуса курсева - предмета на којима студенти стичу знања и вештине битне за даљи развој каријере како у академском сектору тако и у различитим секторима друштва, индустрије, економије и бизниса.

1.3. Докторска школа се може формирати на нивоу једног или више факултета, на нивоу универзитета и на међууниверзитетском нивоу. Акта која омогућују формирање докторских школа су статuti факултета и универзитета. Акт о оснивању докторске школе је резултат договора између појединих факултета и универзитета и праћен је одговарајућим уговором у којем су прецизирани сви релевантни детаљи.

2. Основни задаци и циљеви

Докторска школа има утврђене основне задатке и циљеве за постизање високог нивоа изврности, што укључује повећање научноистраживачких, односно уметничко-истраживачких и наставних капацитета, јачање међународне и међуинституционалне сарадње у области науке, уметности и високог образовања, као и стицање додатних методолошких компетенција и опитних вештина студената докторских студија потребних у њиховој даљој каријери.

Упутства за примену:

2.1. Основни задаци показују друштвену оправданост оснивања докторске школе и усклађени су са стратегијом образовања и стратегијом научног и технолошког развоја.

2.2. Основне задатке докторске школе утврђују стручни органи свих високошколских установа које учествују у њеном оснивању. Основни задаци се објављују у одговарајућим публикацијама високошколских установа - оснивача и на сајту докторске школе.

2.3. Циљеви докторске школе произлазе из основних задатака, одређују конкретне резултате које докторска школа треба да оствари и представљају основу за контролу њеног рада.

3. Организација и управљање

Докторска школа има организациону структуру и органе утврђене актом о оснивању који обезбеђују постизање њених задатака и циљева.

Упутства за примену:

3.1 Унутрашња организација докторске школе, начин рада и руковођења, као и начин обављања стручних, административних и техничких послова, уређује се општим актом високошколских установа - оснивача.

3.2. Радам докторске школе руководи руководиоца докторске школе. Стручни органи докторске школе дефинишу се актом о оснивању, а у њихов састав улазе наставници и истраживачи који учествују у реализацији студијских програма докторских студија.

3.3. Овлашћења и одговорности руководиоца и стручних органа докторске школе, као и начин њиховог избора, утврђени су актом о оснивању докторске школе и општим актима високошколских установа - оснивача докторске школе.

4. Студије - студијски програм и докторски тренинг

Студијски програми докторских студија и курсеви вештина који се реализују кроз докторску школу у складу су са основним задацима и циљевима докторске школе и служе њиховом испуњењу.

Упутства за примену:

4.1. Докторска школа пружа структурисану институционалну подршку у организацији, реализацији, побољшању ефикасности и обезбеђењу квалитета докторских студија.

4.2. Стручни органи докторске школе прате квалитет извођења наставе, обављања испита, успешност студената у студирању на студијским програмима докторских студија и на појединачним предметима и предлажу високошколским установама - оснивачима мере за унапређење квалитета студијских програма и побољшање ефикасности.

4.3. Стручни орган докторске школе доноси програм докторског тренинга који је усмерен на стицање додатних знања и вештина, како у ужој области истраживања, тако и у домену методолошких и општих вештина. Докторска школа за реализовани програм докторског тренинга издаје сертификат који чини део Додатка дипломи студента докторских студија.

5. Научноистраживачки и уметничко-истраживачки капацитет

Докторска школа је посвећена постизању високог нивоа изврности у наставним и научноистраживачким, односно уметничко-истраживачким активностима. Докторска школа обједињује студијске програме докторских студија у циљу повећања укупног научноистраживачког, односно уметничко-истраживачког капацитета.

Упутства за примену:

5.1. Научноистраживачки, односно уметничко-истраживачки капацитет докторске школе представља збир појединачних капацитета високошколских установа - оснивача који су ангажовани на извођењу студијских програма обједињених у докторској школи.

5.2. Научноистраживачки, односно уметничко-истраживачки капацитет чине ангажовани наставници и истраживачи који имају интернационално препознатљиве резултате у областима у којима студенти раде своје дисертације, скуп научноистраживачких, односно уметничких пројеката у којима учествују ангажовани наставници и истраживачи, као и све лабораторије, односно капитална истраживачка опрема и ресурси који су на располагању студентима докторских студија.

5.3. Подаци о научноистраживачком и уметничко-истраживачком капацитету докторске школе јавно су доступни и чине докторску школу препознатљивом у европском систему образовања.

6. Упис студената и каријерно вођење

Докторска школа на свом сајту објављује обједињену информацију о конкурсима за упис студената на студијске програме докторских студија које растурају високошколске установе - носиоци студијских програма и о резултатима уписа. Докторска школа предузима мере за регрутовање успешних студената и доприноси развоју каријере младих истраживача, односно уметника кроз организоване контакте са привредом и јавним сектором.

Упутства за примену:

6.1. Упис студената на студијске програме докторских студија у оквиру докторске школе обављају високошколске установе - носиоци студијских програма, у складу са одлукама о акредитацији студијских програма и актом о оснивању докторске школе.

6.2. Докторска школа води јединствену базу података о уписаним студентима на студијске програме докторских студија.

6.3. Докторска школа доприноси развоју каријере младих истраживача, односно уметника кроз организоване контакте са различитим секторима друштва, индустрије, економије и бизниса у циљу стицања додатних искустава студената у реалном сектору рада, стварања могућности за развој каријере будућих доктора наука, односно доктора уметности изван академске заједнице и промоције докторских студија у ширем окружењу.

6.4. Докторска школа подржава мобилност студената и наставника, као и међуинституционалну и међународну сарадњу.

7. Менторски систем и докторска дисертација

Докторска школа непрекидно и систематски прати успех студента и њихово напредовање на студијским програмима докторских студија и предузима мере подршке у случају незадовољавајућег успеха студента.

Упутства за примену:

7.1. Стручни орган докторске школе сваком уписаном студенту одређује ментора - саветника из реда наставника на студијском програму. Ментор - саветник прати рад студента, помаже студенту у избору предмета, упућује га на контакт са одговарајућим наставницима, у складу са интересовањима студента, и помаже у избору ментора за докторску дисертацију.

7.2. Пријавом докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта, студенту се одређује ментор докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта који од тада преузима и дужности ментора - саветника. Ментор прати напредовање студента у истраживачком раду и анализира његове резултате, о чему извештава стручне органе докторске школе једном годишње.

7.3. Начин и поступак припреме, пријаве и одбране докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта уређују се општим актима високошколске установе на коју је студент уписан.

8. Организациона и материјална средства

Стручна служба докторске школе својим професионалним радом обезбеђује успешну реализацију свих активности предвиђених оснивачким актом. Докторска школа има на располагању простор и опрему потребну за реализацију студијских програма докторских студија које обједињује. Извори финансирања студијских програма докторских студија довољни су да обезбеде квалитетно извођење наставе.

Упутства за примену:

8.1. Стручне, административне и техничке послове обављају стручне службе високошколских установа - оснивача у складу са актом о оснивању докторске школе и актом о систематизацији послова.

8.2. Простор, опрема, библиотечки и други ресурси докторске школе укључују простор, опрему библиотечке и друге ресурсе високошколских установа - оснивача који су ангажовани у извођењу појединих студијских програма у оквиру докторске школе.

8.3. Рад докторске школе финансира се средствима која се уплаћују на рачун високошколских установа на које су се студенти уписали. Свака високошколска установа одговорна је за сопствене трошкове који настају учешћем у реализацији студијског програма докторских студија удруженог у докторску школу.

9. Осигурање квалитета и јавност у раду

Докторска школа реализује стратегију обезбеђења квалитета свога рада која је део опште стратегије квалитета високошколских установа-оснивача. Докторска школа обезбеђује јавну доступност студијских програма докторских студија које обједињује и свих одбрањених докторских дисертација, односно докторских уметничких пројеката као завршних радова докторских студија.

Упутства за примену:

9.1. Докторска школа реализује стратегију обезбеђења квалитета свог рада у области организације докторских студија и праћења успеха студента, јачања међународне и међуинституционалне сарадње у области науке, уметности и високог образовања, као и обезбеђењу стицања додатних методолошких компетенција и општих вештина студента докторских студија потребних у њиховој даљој каријери.

9.2. Докторска школа спроводи у пракси утврђену стратегију обезбеђења квалитета и предузима мере за отклањање уочених неправилности у свом раду. Посебно је значајна оцена квалитета институционалне подршке докторским студијама и докторском тренингу, као и каријерном вођењу, која се утврђује анкетирањем студента.

9.3. Докторска школа сваке године сачињава извештај о раду који садржи оцену испуњености смерница за успостављање докторских школа, а у прилогу, за сваки студијски програм докторских студија, садржи квантитативне показатеље о броју уписаних и броју одбрањених докторских дисертација и докторских уметничких пројеката у тој школској години.

9.5. Извештај о раду докторске школе доставља се свим високошколским установама - оснивачима. Извештај о самовредновању високошколске установе - оснивача садржи извештаје о раду докторске школе у претходне три године.

9.6. Докторска школа објављује потпуну, прецизну, јасну и доступну информацију о свом раду и свим студијским програмима докторских студија, која је намењена студентима, потенцијалним студентима и осталим заинтересованим лицима.

9.7. Докторска школа објављује листу наставника и ментора ангажованих на студијским програмима докторских студија, са подацима о њиховим квалификацијама.

9.8. Одбрањена докторска дисертација и докторски уметнички пројекат се трајно чува у библиотекама и дигиталном репозиторијуму установа - носилаца студијског програма, као и у електронској форми на сајту докторске школе.

9.9. Високошколска установа обавештава Комисију за акредитацију и проверу квалитета о оснивању докторске школе. Комисија за акредитацију и проверу квалитета на свом сајту води евиденцију о основаним докторским школама.

Посебна смерница: Докторска школа за развој додатних компетенција

Студенти докторских студија у оквиру докторске школе стичу вештине и додатне компетенције значајне за развој каријере.

Упутства за примену:

П.1. Докторска школа за развој додатних компетенција се формира на нивоу универзитета.

П.2. Универзитет који организује докторску школу за развој додатних компетенција доноси програм докторског тренинга у областима значајним за студијске програме докторских студија које реализује.

П.3. Докторска школа на свом сајту објављује релевантне информације о програмима докторског тренинга које организује.

П.4. Студенти докторских студија који заврше програм докторског тренинга добијају сертификат који чини део Додатка дипломи студента докторских студија.

П.5. Докторска школа за развој додатних компетенција доприноси развоју каријере младих истраживача и уметника кроз организоване контакте са различитим секторима друштва, индустрије, економије и бизниса у циљу стицања додатних искустава студената у реалном сектору рада, стварања могућности за развој каријере будућих доктора наука и доктора уметности изван академске заједнице и промоције докторских студија у ширем окружењу.